

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1225/2022
15.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Филипа Домазета, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 666/20 од 20.01.2021. године и Вишег суда у Нишу Кж1 171/2021 од 05.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 15.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 666/20 од 20.01.2021. године и Вишег суда у Нишу Кж1 171/2021 од 05.09.2022. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 666/20 од 20.01.2021. године, окривљена АА, оглашена је кривом због два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ па јој је изречена судска опомена. Окривљена је обавезана да суду накнади паушал у износу од 5.000,00 динара, као и да приватним тужиоцима накнади трошкове кривичног поступка у износу од 150.905,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Приватни тужиоци ББ и ВВ су упућени да имовинскоправни захтев остваре у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 171/2021 од 05.09.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Филип Домазет, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости истиче да, имајући у виду чињенице утврђене на основу доказа изведених на главном претресу, у радњама окривљене нису остварена законска обележја кривичног дела увреда, већ да би се могло радити о кривичном делу клевета, које је декриминализовано сада важећим Кривичним законом. Према ставу одбране, окривљена је својим коментаром на друштвеној мрежи Facebook на порталу Нишке вести, само изнела своје мишљење и изразила незадовољство тадашњим стањем у друштву без намере да увреди приватне тужиоце, чему у прилог говори и чињеница да у спорном тексту приватне тужиоце није означила по презимену, већ је само навела да се ради о „ББ и ВВ“, па самим тим код ње није постојала ни намера да било ко може да идентификује управо приватне тужиоце. Бранилац у захтеву наводи то да у пресуди није јасно наведено како је окривљена повредила част и углед приватних тужилаца и да би се, с обзиром на све околности случаја, могло закључити да је окривљена изношењем неистинитих података о приватним тужиоцима извршила кривично дело клевета, које законом више није предвиђено као кривично дело, из којих разлога нема основа за кривичну одговорност окривљене. У вези са тим бранилац у захтеву указује да је ради правне сигурности неопходно направити разлику између кривичног дела увреда и сада декриминализованог кривичног дела клевета, јер би у супротном судови сваки пут када би се радило о делу које се раније могло подвести под клевету, доносило осуђујућу пресуду за кривично дело увреда, иако се ова два дела битно разликују.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Околности изнете у предметном захтеву одбрана окривљене истакла је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу пресуде на страни 3, у ставу другом и на страни 4, у ставу првом, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

При томе, Врховни касациони суд истиче да је заштитни облик код кривичног дела увреда част, као скуп свих вредности неког лица (интелектуалних, карактерних, моралних, физичких и других особина и вредности) и углед, као одраз тих вредности у друштву, па радња извршења кривичног дела у питању представља свако поступање којим се напада било која од тих вредности, њиховим порицањем, омаловажавањем и потцењивањем, којим радњама се у суштини изражава непоштовање или понижавање достојанства личности, а карактер тих радњи као увредљивих цени се са становишта опште усвојених друштвених ставова и мерила – објективни критеријум.

У конкретном случају, окривљена је оглашена кривом да је увредљиву изјаву која се односи на приватне тужиоце упутила преко интернет странице наведеног јавног гласила где је навела „отац и даље трпи насиље од стране ББ и ВВ...“ пријављивали смо и сваки пут је то заташкано, јер дотичне особе сарађују са полицијом. Сви знају да се они баве криминалом, таквим особама није место на слободи...“, што по оцени овог

суда објективно представља изјаву омаловажавања приватних тужилаца и изражавање непоштовања њиховог достојанства, па из наведеног произлази да је окривљена приватним тужиоцима упутила увреду, а не какву истиниту или неистиниту чињеничну тврдњу (која може шкодити часту или угледу), те су се у описаним радњама окривљене стекла сва законска обележја два кривична дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ за која је оглашена кривом правноснажном пресудом.

Поред изложеног, бранилац окривљене у захтеву указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, наводима да је изрека правноснажне пресуде противречна сама себи, затим да су разлози пресуде противречни изреци као и да у пресуди нису наведени јасни и довољни разлози о чињеницама које су предмет доказивања. У захтеву за заштиту законитости бранилац такође указује и на повреду закона из члана 16. став 2. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) и члана 16. став 2. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене АА, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић